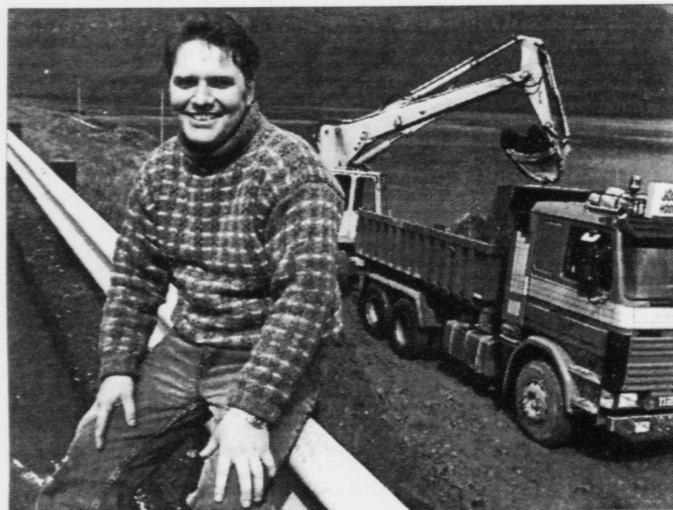

Verður lagt saman, er ongin vegur aftur:

Kollfirðingar kunnu brenna seg grúiliga illa

– Eg ynski kollfirðingum alt tað besta. Men gongur tað ikki, vendst ikki aftur hjá teimum. Og eg pástandi, at tað verður ikki lætt at sameina býarmentanina og bygdamentanina eldur Jógvan Mørkøre í Hósvík, sum hevur drúgvur royndir í kommunalum samstarvi

– *Sjálvandi vóni eg, at tað fer at gangast kollfirðingum væl. Men gongst tað ikki væl, er eingin vegur aftur, hava teir fyrst lagt saman við Havnini*

ÁKI BERTHOLDSSEN

– At tvær kommunur leggja saman er eitt stórt stig at taka.

– Ein ein lítill kommuna leggur saman við eini stórar, er at spæla við eld....

Jógvan Mørkøre í Hósvík er royndur kommunalpolitikari. Og hann er eisini royndur í kommunalum samstarvi.

Greinin í Sosialinum í farnu viku um ætlanirnar at leggja Kollafjarðar Kommununa, og Tórshavnar Kommununa saman, hevur fingið hann upp úr stólinum.

Ikki tí, hann ætlar at blanda seg upp í, hvat kollfirðingar gera.

Heldur ikki tí, at hann heldur, at havnarfólk eru verri enn onnur.

Men tí, at hann er sera

ivasamur í kommunusam-
anlegging yvirhøvur. Ikki
minst, tá ið talan er um eina
lítla kommunu, sum krøkir
seg upp í eina stóra komm-
unu.

Jógvan Mørkøre heldur,
at eingin orsök er til at loysa
á leistum við samanlegg-
ingum.

– Serliga ikki nú komm-
unubólkurin hjá landsstýr-
inum arbeiðir við komm-
unubygnaðinum.

– Undir øllum umstøðum
haldi eg, at tað er skeiðt at
leggja saman áðrenn hann

er liðugur, so vit siggja,
hvørjar niðurstøður, hann
kemur til. Og ikki minst er
rætt at biða, til vit siggja,
hvørjar fyrirnir, og hvørji
vandamál hann sær við
kommunusam-
anleggingum, og hvørjar komm-
unur, hann heldur hóskar
seg frægest at leggja saman.

Samstarv so liðandi

Jógvan Mørkøre heldur ikki,
at nokur orsök er til at
leypa framav og leggja
saman.

Tí tað heldur hann ikki er
neyðugt í fyrstu syftu.

– Leggja tvær kommunur
saman, fangar borið. Tað
vendst ikki aftur, hóast onnur
kommunan kanska fólr
seg skúgváða til viks í sam-
starvinum.

Hann sigur, at nógvir pol-
itikarar hava lyndi til at mál-

a alt so ljósareyrt og royna
at fyrigykla fólk, at bara
lagt verður saman, er alt so
sera gott.

– Hetta er alt ov lætt
sloppið. Frá kommunala
samstarvinum, vit hava á
skúlaøkinum, og umhvørvi-
isøkinum, veit eg, at tað tek-
ur tíð hjá einum samstarvi
at búast.

– Heldur enn at leggja
saman, er rættari at taka upp
eitt samstarv, sum so kann
verða ment so liðandi – og
kanska kann tað enda við
samanlegging.

Hann sigur, at royndirnar
frá kommunala samstarv-
inum í Sundalagnum hava
sagt honum, at tað tekur
langa tíð hjá fleiri komm-
unalum samstarvspørtum at
venja seg til hvønn annan.

– Vit hava eisini havt okk-
ara trupulleikar í Sundal-
agnum, men samstarvið
gongur betri og betri fyri

vørt ár. Skulu fleiri komm-
unur hava eitt fruktugt
samstarv, sum báðir partar
eru nøgdir við, er tað ein
prosess, sum skal lærast –
og lærutíðin er long. At bílla
nøkrum inn, at tvær komm-
unur fáa eitt fruktugt sam-
starv frá fyrsta degi, er at
kasta torvmold í eyguni á
fólk, heldur Jógvan Mørk-
øre.

– Men er lagt saman,
vendst ikki aftur hjá teirri
kommununi, sum er ónøgð

við samstarvið, leggur hann
afturat.

Sum at para Dávið og Goliat

Jógvan Mørkøre heldur, at
serliga har ein stór og ein
lítill kommuna skulu leggja
saman, er grund til at vera á
varðhaldi.

– Leggja Havnin og Koll-
afjørður saman, verður tað
sum at para Dávið og Gol-
iat.

– Eg sigi ikki, at tað ikki
gongur.

– Men eg pástandi, at tað
fer ikki at vera lætt.

– Eg pástandi, at tað fer
ikki at verða lætt at fáa
havnarfólk, ið hugsa sum
býarfólk og at fáa kollfirð-
ingar, ið hugsa sum bygd-
arfólk og at fáa báðar partar
at sampakka í einum felags
samstarvi, sum báðir partar
eru nøgdir við.

– Tað skerst ikki burtur,
at býarfólk og bygdarfólk
hava hvør sín máta at loysa
trupulleikar. Hvussu skulu
tí seta seg inn í hugunar-
háttin hjá hvørjum øðrum?

– Og eitt hevur heims-
søgan lært okkum: Verða
tveir partar ósamdir, verður
tað tann stóri, sum knúskar
tann lítla. Tað er bara í bíl-
issøguni, at tað eydnast
Dávið at leggja Goliat flat-
an. Og verða Havnarfólk og
og Kollfirðingar ósamdir,
verða tað havnarfólk, sum
enda omaná.

Havnin vist lítlan vilja

Í hesum sambandi nevnr
Jógvan Mørkøre, at nettupp
Havnin er eitt skúladømi
um, at ein „stórbyr“, eftir
fjöroyskum víðurskiftum,
hevur heilt onnur áhugamál,
enn ein bygd hevur.

– Tí er Havnin ikki uppi í
IRF, men hevur sína egnu
brennistøð. Tí er Havnin
ikki uppi í Kommunufelag-
num, men er uppi í sínum
egna kommunubólki, sum

skuldi arbeiða fyri teimum
serligu áhugamálunum hjá
teimum stóru plássunum.

– Og tí gekk Havnin sína
egnu leið, í farnu viku, tá ið
málið um býtið ímillum
landið og kommunurnar í
sambandi við barnaansing
var fyri.

– Nei, samhaldsfesti hevur
Havnin ikki borið fremst í
sínum skjaldarmerki, legg-
ur hann afturat.

Bygðin og býurin

Jógvan Mørkøre minnr á,
at í samrøðuni við Sosialin
legði Leivur Hansen nett-
upp stóran dent á samhalds-
festi. At øll í kommununi,
skuldu vera líka, at øll
skuldu fáa og njóta, og øll
skuldu missa og sviða.

– Hetta er ikki so einfalt.
– Lívið er órðvísi á bygd
enn í Havn og bygdarfólkini
í Kollafjørði góðtaka so
mangt, ið havnarfólk ikki
góðtaka sum ein náttúrligan
part av gerandisdegnum.

– Skulu kollfirðingar ikki
sleppa at hava fjós í bygð-
ini, fyri tí um havnarfólk
ikki kunnu hava fjós í
Havn?

– Skulu kollfirðingar ikki
sleppa at hava hønur og
dunnur, hóast havnarfólk
(næstan) ikki kunnu? Al-
mennir bussar koyra ikki

børn í Havn, í skúla. Hvussu
verður so við børnum í
Havn?

– Alt grótið, sum Lands-
verkfrøðingurin brýtur í
Porkeri, verður fært til Koll-
afjarðar. Kollfirðingar hava
altíð havt óskrivaðan eink-
arrætt uppá at koyra grótið
viðari. Hvat gera kollfirð-
ingar, tá ið lastbilar úr Havn
kreivja sama rætt at koyra,
sum teir. Tí tað verður væl
avleiðingin í eini sam-
haldsfastari kommunu.

Jógvan Mørkøre sigur, at
hann ivast ikki í, at leggja
smáar kommunur seg upp at
stórum kommunum, kemur
bygdarfólknið at nýðast at
avskrivað eitt sindur av tí
frælsi, tey hava.

– Eg veit bara, at tað
verður ikki tað sama at sita
í Havn og viðgerða mál, sum
viðvíkja Kollafjørði.

Eisini hinvegin

Hósvíkingurin sigur, at
trupulleikarnir koma eisini
at vísa seg hinvegin.

Havnin hevur alstórar
trupulleikar av barnaansing-
ini.

Hvat nú, tá ið kollafjarð-
arbørn fáa sama rætt til ans-
ingarpláss sum havnarbørn?
– ella sama rætt at standa á
bíðilista.

– Og verður eldrarøktin
betri, fyri tað, um eindin

verður størri

– Eg veit ikki, hvussu væl
Havnin er fyri við kloakk.

– Men kemur kollafjarðar
kommuna upp í, verða 8-
10 kilometrar av kloakk aft-
urat at halda.

Jógvan Mørkøre heldur,
at alt hetta eru trupulleikar,
sum ikki eiga at verða und-
irmettir.

Hann er eisini heilt av-
gjørdur í, at tað verður ikki
biligari at umsita tær sam-
anlagdu kommunurnar.

– Umsitingin verður
kanska betri, og nøktar
kanska betri tey krøv,
borgarion hevur krav uppá
nú á døgum. Men biligari
verður hon heilt avgjørt ikki,
sigur hann.

– Og enn havi eg ikki sæð
prógv fyri, at tað verði betri,
bara tæi eindirnar verða
størri, leggur hann afturat.

Jógvan Mørkøre heldur
eisini, at nú tað ætlanina r
at leggja kommunur saman,
má greiða eisini fáast á val-
dømissmarkunum, so at allar
bygdar í somu kommunu
hoyra til sama valdømi fyri
at ruðuleikin ikki skal verða
fullkomin.

Eingin vandi við skúlanum – verri við IRF

– Felagsskúlin á Oyra-
tækka er eingin forðing
fyrir at Kollafjørður og
Havnin leggja saman.

– Tvørturímóti fer tað
at geva okkum, sum eftir
eru, aðrar møguleikar,
um kollafjarðarbørnini
fara til Havnar.

Jógvan Mørkøre í
Hósvík, sum er stýrslim-
ur í skúlanum er ikki
samdur við býráðsfor-
mannin í Havn, sum
heldur, at ein tann størsti
trupulleikin at loysa í
sambandi við at Kolla-
fjørður og Havnin eigur
at leggja saman.

Leivur Hansen førði
fram, at Kollafjørður
betalt 800.000 til Fel-
agsskúlan á Oyrahakka,
og hann held, at vansi var
fyrir, at tað fór at taka
figgarliga grundarlagið
undan skúlanum, um
Kollafjørður fór burtur-
úr samstarvinum.

Ongin vandi

Men har er ongin vandi,
sigur Jógvan Mørkøre.

Hann sigur, at tað er
rætt, at Kollafjørður be-
talir 800.000 til skúlan.

– Men av tí betali
skúlin 250.000 krónur
fyrir at koyra kollafjarð-
arbørn í og úr skúla.

– Tær 550.000 krón-
urnar fara vit fimm
kommunur, sum eftir í
samstarvinum, at klára,
heldur hann.

Hann sigur, at eftir
hansara tykki verður tað
ein fyrirum um børnini
í Kollafjørði flyta til
Havnar.

– Skulu bygdaskúlarnir
lúka tey krøv, sum
nýggja fólkaskúlaógin
áleggur teimum um fleiri
tilboð til næmingarnar,
verður neyðugt at bygga
skúlnar út.

– Men fara kollfirðing-
arnir til Havnar, sleppa
við undan tí. Tá kunnu
nógvir trupulleikar loys-
ast, og nógvir pengar
sparast við t.d. at flyta
onkrar av teimum eldru
flokunum í barnaskúla-
num til Oyrahakka,
saman við framhalds-
deildini.

Verri við IRF

Hinvegin heldur Jógvan
Mørkøre, at tað er ein
størri trupulleiki, at
grundarlagið verður
máð undan IRF.

– Tað vísir seg, at jú
meiri verður lagt saman,
tess meiri skyldur koma
at áleggja teimum lítlu
kommunum.

– Skulu vit tosa um
samanlegging, kundi
verði hóskandi at byrja
við at lagt IRF og KOB
saman, so at Havnin fekk
alt at brenna, tey kundu,
so hitin kundi verði
útnyttaður, heldur enn at
fara upp í tað bláu luft á
hagaleiti í Leivrík